

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

Köszegi Nemzeti Múzeum
Budapest

ELŐFIZETÉS: KAR egynegyed évre:
Helyben hazai szállítva 3500 korona,
Vidékre postán 4500 korona. Külföldre egy évre 2 dollár (42 szokol).

Megjelenik minden vasárnap.
Felelős szerkesztő és kiadó: Rónai Frigyes.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Köszeg, Várkör 39. sz.
Telefon-szám 23.

NYITÓÁR sora 400 korona.
Hirdetések millimétersoroként 100 K.
számitással.

Karácsonyra.

Karácsony este van. Ünnepe az ég, ünnepe a föld.

De jó, hogy vannak ünnepek is. Hogy néha néha ki tudunk emelkedni a hétköznapok lapos, örömtelen világából. Hogy egy percre megfedelkezhetünk a létért való küzdelem állatiasságáról és lehetünk egyszer emberek is.

Am minden ünnep között a legszebb, legkedvesebb, a legtöbb örömet nyújtó ünnep: a karácsony. Ez a nap adott a legtöbbet az emberiségnek, ez a nap ad ma is a legtöbbet az egyes embernek.

Mit is adott az emberiségnek a karácsony? Hat lehet ezt még kérdezni is?! Képzelnék el az életet karácsony nélkül, — Krisztus nélkül, — és akkor megtaláljuk a feleletet: hogy mindent, ami szép, kedves az életünkben, ami melegebb teszi kapcsolatunkat Istenhez, emberhez, mind azt annak a Krisztusnak köszönhetjük, aki karácsonykor közénk szállt. És ha van baj és szenvedés, ha van bűn és sötétség, ha van ridegség és meg nem értés az emberek közt, annak az az oka, hogy még sok ember szívében nincs ott Krisztus, sok ember számára mintha meg sem született volna. Karácsony csak úgy lesz ünnep az egyes ember számára, ha tud „ujjászülni lélekben és igazságban.“

Es most egy kérdést: ünnep-e számomra karácsony? Jelent-e nekem valamit, valami bensőségeset, valami édeset, Krisztus? Melegség érte-e el egész valót karácsony gondolatára.

Ha nem, akkor jaj, akkor valami hiányzik az életemből. Hiányzik életem napja: Krisztus és a szeretet, melyet Krisztus adott az embereknek.

Ezt hozta a karácsony az emberiségnek: a szeretet nagy titkának testté válását. Ezt kell hoznia a karácsonynak ma is az egyes emberek számára: a szeretet titkának megértését és átélését.

Ó, hogy ezt nem tudják az emberek! Hogy elfelejtik: „szeretet az Isten és aki szeret Istenben van és Isten van őbenne.“

Madách.

1823 — 1864.

Nagy érték rejtőzik a két évszám, 1823. és 1864. közt. Rövid élet morzsolódott le, pusztult el az élet kohójában, de ugyanakkor elkészült a monumentum aere perennis. A halás utókor nem is azt ünnepli, ami elpusztult, hanem ami megmaradt: az örök értéket. Madáchban az örök érték az Ember Tragédiája.

Madách csak 41 évig élt, állandóan szivbaj gyötörte s egész életében sokat foglalkozott a halál gondolatával. Ez a gondolat hatja át ifjúkori, a költő életében ki nem adott verseit. A cselekvő élettől idegenkedő, magába mélyedő költőt nagy csapások érték életében. Hazája elbukott a szabadságért vívott küzdelemben. Nővérét férjével és gyermekével oláh rablók ölték meg, mikor a szabadságharc után külföldre akart menekülni. Ot magát egy évi börtönnel sújtották az osztrákok. Felesége hűlen lett hozzá, míg Madách a börtönben szenvedett.

S ezek a csapások nem ejtették kétségbe a költőt. Bánatában a történelem, filozófia és a vallás vizsgálatát kereste és meg is találta. Ennek a vizsgálatnak kifejezője Az Ember Tragédiája.

Az emberiség tragikus sorsáról van benne szó. Madách ugyanis úgy találta, hogy nem

Hol a szeretet, ott az Isten.

Azért a templom után az Isten a családi otthonban találjuk meg leghamarabb. Azért kellene hogy az Isten háza mindnyájunk számára otthon legyen és minden otthonnak azért kellene Isten házává lennie.

De hol vannak ezek az otthonok? Hol van igazi keresztény családi élet?

Hol van? Hol van?!

Te szent karácsony! Te egy estére idevazárszolod közénk ezt az otthon! Te egy estére felgyújtod az emberek szívében a szeretetet! Te egy estére megmutatod, hogy milyen szép lenne az élet, ha az emberek szeretnék Istent és szeretnék egymást.

Ha karácsonyt az emberek el nem felejték, akkor az angyal szava mindennap valóra válna. Akkor a szeretet megadná Istennek járó dicsőséget s dicsőítést és akkor a szeretet megteremtene a békét a jóakaratu emberek között. De ez most még csak vágy, csak sóvárgás. Am szívünk vágya, sóvárgása törjön imádságba és kérjük és imádjuk az eget Urát az angyalok szavával:

„Dicsőség legyen az égben az Istennek és békesség e földön a jóakaratu embereknek.“

Dr. Szunyogh X. Ferenc.

Hirdetmények.

6481/923. Közhírré teszem, hogy az 1922/1923. költségvetés év folyamán bejelentett állandó jellegű muvelési az adóhárgyáltozasi jegyzék f. évi december 20 tól 15 napi közzemlére van kitéve a városi adóhivatalban.

6631/1923. sz. — Felhívom azon szegény községi lakosokat, kik a városnál felfektetett névjegyzékbe fel vannak véve, hétfőn d. e. 9 órákor a Városházán jelenjenek meg, hol részükre élelmiszer (liszt és kenyér) lesz kiosztva.

6182/913. Közhírré teszem, hogy az 1922/23. költségvetési év folyamán ideigl. adómen-

csak az 5 sorsa tragikus, nemcsak nővérenek, nemcsak hazájának, hanem minden embernek a sorsa tragikus, minden nemzetnek a sorsa tragikus. Tragikus volt az első emberpár sorsa, mert a legnagyobb boldogságból egy pillanat alatt a kínok és gyötrelmek közé vetette őket a bűn. Tragikus volt a fáraóknak és a görög szabadsághősöknek a sorsa, tragikus volt a rómaiak és a keresztények sorsa, mert mindnyájukat az az eszme temette el, amelyért küzdöttek. Tragikus a nemzetek sorsa, sőt tragikus az egész emberiség sorsa, mert a tudósok véleménye szerint a föld egykor kihül s rajta minden kultúra elpusztul. S e nagy tragédiák láttára még érdemes-e az embernek tovább küzdeni? Érdemes-e ezért a sivar jövőért dolgozni? Van-e így célja az ember életének? Erre felel az Ember Tragédiája.

Az Ember Tragédiája drámai költemény és 15 színből áll. Az első három és a 15. szín bibliai keret, melyben Madách kérdését fölveti és megoldja. A többi szín történelmi: az ember tragikus sorsának rajzolása az ember multjában, jelenében és jövőjében.

A bibliai keretben látjuk az eredeti bűnt, azután az első emberpárt a paradicsomon kívül. A pártos Lucifer, kinek az Ur a paradicsomnak két megátkozott fáját adta, el akarja pusztítani az első embert és vele az egész emberiséget. Hogy célját elérje, bemutatja neki álom

tesség elnyerése céljából bejelentett új ültetésű szőlőterületekről az összeírási jegyzék f. évi december 20 tól 15 napi közzemlére van kitéve a városi adóhivatalban.

6652/923 szám. — Felhívom mindazon adózókat, akik a valorizált, jövedelem és vagyonsági 1923. december 31-ig befizetendő részleteit még se nem fizették, — hogy azt ez év végéig feltétlenül befizetni el ne mulasszák, mert ellenkező esetben a havi 10% pótlékon felül még végrehajtási költséget is kénytelenek lesznek fizetni.

6751/923. szám. — A városi forgalmi adóhivatalban egy csak könyvelési munkát végző és egy külső szolgálatot teljesítő segédellenőr vétetik fel 1924. évi január hó 1 től kezdve felvilágosítás a gazdasági tanácsnoknál nyerhető.

Jambrits Lajos polgármester.

A bécsi magyar követség értesítése szerint magyar állampolgárok utlevél és osztrák látta-mozás nélkül csak határszéli utiigazolvánnyal utaznak Ausztria területére. Ezen eljárást az osztrák hatóságok nemcsak, hogy büncselekménynek minősítik s ezért az illetőket vagy érzékeny pénzbüntetéssel sújtják vagy szabadságvesztés büntetésére ítélik, hanem még a kiutasítási eljárást is folyamatba teszik ellenük. Figyelmeztetem tehát a város közönségét, hogy a 15 km zónán túli utazásukhoz, saját érdekükben utlevelet váltsanak.

Rendőrkapitányság.

Ipartestületi közlemények.

A szombathelyi ipartestület a vármegyei iparosok s a mezőgazdaság bevonásával iparkiállítás rendez 1924. év nyarán. Felkérem azon tagokat, akik a kiállításon kiállítandó tárggyal résztvenni szándékoznak, hogy e szándékukat 1924. január 20 ig a ipartestületben jelentsek be.

Dömötör Gyula ipartestületi elnök.

képekben az emberiség történetét. A fáraókat, kiket a dicsőség nem boldogít, a görög szabadsághősöket, kiket a hialatlan tömeg halálra ítél, a romaikat, kiknek érzéki élvezete tönkreteszi nagy birodalmukat. Bemutatja Konstantinápolyban a keresztény eszme elfajulását, Keplerben és a francia forradalomban pedig a tudomány teljes elméleti és gyakorlati kudarcát. A londoni vásár zürzavaros világában a liberalizmus szabadságának erkölcsi és társadalmi téren okozott súlyos következményeit mutatja be. A falaszaterben, a világúrben és az eszkimó jelenetben pedig a földnek és az egész emberiségnek szomorú végét tárja eléje. Adam a látottakon kétségbeesve el akarja pusztítani önmagát és önmagában az egész emberiséget. Azonban e lépéstől visszatartja az, hogy Eva anyának érzi magát. Meghódot az Ur előtt, az Ur pedig biztatja és új küzdelemre lelkesíti.

Madách tehát sötét, a kétségbeeséshez közelálló lelkével sötétnek látta az emberiség multját, sívárnak a jelent, reménytelennek a jövőt. Ugy látta, hogy ezért a földi létért nem érdemes küzdeni. De érdemes azért, mert ezt a küzdelmet és ezt a véget a Teremtő mérte reánk. Itt a földön jutalmat nem ad küzdelmünkért, de ad vigasztalást, biztatást és kegyelmet.

Vallási felfogása különösen a konstantinápolyi színben olyan reménytelen, mint történelmi felfogása. Azonban ezt némileg ellensúlyozza

H I R E K.

— Tisztelt előfizetőinknek és olvasóinknak kellemes karácsonyi ünnepeket kíván a
KIADÓHIVATAL.

Esküvő. Tegnap vezette oltár elé a szombathelyi ev. templomban Pusnik Ferenc ny. á. főhadnagy menyasszonyát Feigl Amáliát, evang. leánygimnáziumi tanárnőt. Az esketést Kapi Béla evang. püspök végezte.

Vallásos est. Karácsony másodnapján esti 6 órakor az evangélikus templomban németnyelvű vallásos est lesz, melynek műsora igen élvezetesnek ígérkezik. Közének és ima után özv. Höllriegel Györgyné éneklő Adam Karácsonyi dalát Mohr Jenő zongorakíséretében, majd dr. Tirtsch Gergely tart előadást Palesztina lakóiról a múltban és jelenben. Utána Stiaszny Gyula és Freyler Emmi bogedün és orgonán játszik Handel Largóját és ima és közének zárja be az estet. Az offertorium a négyeletet illeti.

Karácsonyi kiosztás. Az evangélikus négyelet ma, vasárnap délután 4 órakor tartja karácsonyi ünnepélyét, amelyre ezuttal is meghívja a gyermekek barátjait.

A szegények karácsonya. Közszeg város mint minden évben, ez idén is gondoskodik a város szegény lakosságáról. Karácsony előtti hétfőn délelőtt a városházán fejenként 2 kg. kenyér és 2 kg. fehérlizet kerül kiosztásra. A kiosztásnál a négyeletek segítőknek a hatóságnak.

A közszegi járás kikerekítése tárgyában végleg döntött a belügyminiszter. A közszegi járáshoz csatoltatott Nagygeres község is és ezek szerint a járás a következő községekkel gyarapodik: Nagygeres, Gyöngyöspáti Perénye, Meszlen, Kisasszonyfa, Nagyasszonyfa és Acsád községekkel. Meszlen és Asszonyfák az acsádi körjegyzőséghez lesznek csatolva. A nagygeresi körjegyzőség megmarad Perényével és Apátival.

A közszegi ált. temetkezési segélyegyesület alapszabályait a belügyminiszter 133.012/1923. B. M. VIII. sz. rendeletével láttaozta.

Rendkívüli városi közgyűlés. Közszeg város képviselőtestülete december 16-29-én délután 3 órakor rendkívüli közgyűlést tart, melynek fontosabb tárgyai lesznek a jövő évi virilitást négyezékének megállapítása, továbbá Heebinger Ede dr. tanácsnok nyugdíjaztatás iránti kérelme.

A villamos áram arat a döntő bíróság 380 koronás leszénár alapján állapította meg 1923. év október 1-től kezdődő hatállyal. Minthogy a faszén beszerzési ára ma 604 korona, az áram ára hektowattóránként 1923. december 1-től

az a kiemelkedő hely, az az erkölesi komolyság, amellyel Péter apostol az elpuhult rómaiakat kotholja és a kereszt diadalát hirdeti. Különösen pedig az utolsó szin, hol az angyalok kara a küzdőnek pajzsul Isten kegyelmét igéri. Ha tehát van is olyan rész a műben, ami ellenkezik a kath. felfogással, van ennek ellensúlyozója is, úgyhogy végeredményben Madách a küzdő ember küzdelmének célját vallási alapon oldja meg.

Legnagyobbat Éva szerepében alkotott Madách, a hűtlen asszony férje. Igaz, a történelem folyaman a nő is megromlik, de a sirt glóriával lépi át, mert szerelem, költészet és ifjuság utat tör örök honába. A jó mindig sajátja, míg a bün a koré, mely szülte őt. Mikor pedig jön az álom után a valóság, jön a szerelem tiszta hordozója, Éva új sejtéssel, a jövő biztató ígéréttel: a szerelem és az utód porba suttja Adámot az Úr előtt. A nő érti meg először az égi szótatot és vezeti Adámot a küzdelem helyére. Az ő osztályrésze az érzés mély sége, mellyel fenntartja a világ zajában küzdő férfiban az eseményekért való lelkesedést. Mikor pedig családdal ajándékozta meg, kijelöli küzdelmének célját is.

Madách a magyar szellem örök dicsősége és a magyar nemzet örök tanítója. Legnagyobb értéke ránk magyarokra világirodalmi értékén kívül az, hogy a liberalizmus hitetlenséggel küzdő világában a természetfeletti életben, az isteni gondviselésben való eleven hitet kiáltotta bele a materializmus karjaiban szunnyadó magyar világba.

Berzsenyi Fábrián.

kezdve világításra 200 és erőátvitelre 165 korona lesz. Az általánvilágítás ára havonként 16 os gyf. égő után 4715 K, 25 és 7070 K. 32 és 9425 K, 40 és 11780 K. 50 és 14135 K. Gazdálkoltott lámpáknál wattónként és havonta 235 K az áramár.

Az ipartestület szilveszteri mulatsága dacára a sok nehézségekbe és akadályokba ütköző fáradozásoknak, mégis meg lesz tartva. A táncvigalmat egy kis műsor fogja megelőzni, melyen a Concordia férdfalárda fog néhány ujonnan betanult énekkel szerepelni dr. Stur Lajos vezetésével. Mint értesülünk, a néhány év óta szokásos tréfás évi beszámoló sem fog elmaradni, ami néhány személy kivételével jól megkacagtatja a közönséget. A meghívók a karácsonyi ünnepek alatt lesznek kézbesítve, amikor egyuttal a belépőjegyek is megválthatók, hogy az esti pénztárnál ne legyen tolongás. Aki tévedésből meghívót nem kapott, de arra igényt tart, az forduljon Dömötör Gyula ipartestületi elnökhöz Király uti szíjgyártó üzletében, hol a belépőjegyek is kaphatók.

Az Általános és a Közszegi Takarékpénztár közgyűlései csütörtökön lesznek. Az egyik fél 11 órakor, a másik fél 12 órakor. Mindkét igazgatóság e héten abban állapodott meg, hogy a régi Takarékpénztár cégjegyzését változtatlanul fenntartja, tekintettel arra, hogy az ország egyik legrégebbi pénzintézete. Cégjegyzésén azonban jelezni fogja, hogy az Általános Takarékkal egyesülve vezeti üzemet. Az új alapszabályok az üzletgyakorlás ágazatait szaporítják. Főleg a bankszerű és tőzsde üzletek lebonyolítására úgy rendezkedik be, hogy a közönség ebbeli igényeinek teljesen megfeleljen. E célból a fővárosban feltétlen megbízható és gyorsan eljáró képviselőt biztosít magának. Hogy a fuzió a közönség körében mily rokonszenves fogadtatásra talál, annak legfényesebb biztosítéka a surrún onként jelentkező részvényjegyzések. Ezt érthetőleg a részvények feletle olesó kibocsátási arfolyama is előidézi. A 2000 koronás jegyzési ár már tekintélyes vagyonban való részesedést jelent. Figyelmeztetjük a régi részvényeseket, hogy az elővételi jog gyakorlása legkésőbb január 21-ig bejelentendő. Ekkor csak 30% fizetendő, a többi február 15-ig. A részvény arfolyamán felül semmit sem kell fizetni. Az előjegyzés az egyesült pénzintézetek mindkét üzlethelyiségében történik délelőtt és délután is. A múlt évi osztalékfizetés tekintetében is már megállapodtak. A Közszegi Takarékpénztár 200 K, az Általános Takarékpénztár 100 K fizet részvényenkint. A jövő évre természetesen még ennél is kedvezőbb eredmény várható, tekintve, hogy az egyesült intézeteknek több száz milliós tőke fogja forgalmát növelni.

A közszegi Söröző részvénytársaság igazgatósága e hó 31-ére tüzte ki az 1922—23. évi üzletévről rendes közgyűlést. A Közszegi Ált. Takarékpénztár tanácstermében lesz d. e. 11 órakor. Azon részvényesek vehetnek részt, akik részvényüket legalább három nappal a közgyűlés előtt ugyanott letétbe helyezik. A tartalékok elég bőséges ellátása után közel 2.000.000 K tiszta nyereséget mutat ki. Az igazgatóság részvényenkint 100 K osztalékot javasol kifizetni, ami a régi részvényeseknek 50%, az új részvényeseknek 20% kamatozásnak felel meg. Fizethetett volna többet is, de a tartalékok gyarapodása jelentékeny értékelését jelenti a részvényeknek és nem gyengíti forgótőkét, ami a magas anyagárak mellett szintén igen fontos. Ezt a szép eredményt annak dacára is elérte, hogy a sörfogyasztás jelentékenyen csökkent. Ezt azzal pótolta, hogy anyagi erejéhez mérten malátagyártással és exporttal foglalkozott. Erre az is kényszerítette, hogy a helybeli vendéglősök egy része idegen sör behozatalával csökkentette a helyi forgalmat. A helybeli sörfogyasztó részvényesek sokat tehetnek ez ellen, ha saját érdekükben minden idegen gyártmányt visszautasítanak. Ezt azért is megtehetnék, mert a helybeli sör minősége bátran felveszi a versenyt bármely mással. Igazi lokalpatrioták előtt ez ne legyen közönyös. Becsüljük meg a magunk iparát, hogy a vállalat meg erősítésével a részvények értéke és az osztalék emelkedése is gyarapítsa a részvényekben fektetett tőkét.

Tömördön postaügynökség létesült f. hó 16-tól kezdve.

A helfoi országos vásár dacára a kedvező időjárásnak, úgy az áru, mint az állatforgalomban nagyon lanya volt. Ebbe sajnos, most már szépeu bele kell nyugodnunk. Pedig volt idő amikor egy hetivásár is nagyobb forgalmu volt mint a mostani országos vásárok. Felhajtottak összesen 180 lovat, 100 szarvasmarhát és 250 sertést; ebből elkelt 53 ló, 45 szarvasmarha és 170 sertés. Az árak tulajdonképpen voltak s ez okozta a vásár lanyhaságát. Egy pár okorért 8—10 milliót, egy tehénért 3—4 milliót, egy növendék marháért 1—2 milliót kértek.

A toronyórán megfagyott az olaj és azáltal 15 perccel visszamarad a zónaidőtől; hogyan késnének le azok az utasok, kiknek nincsen otthon pontos órájuk és a toronyóra vanak utalva. Több figyelmességet kérünk ezen fontos órának a kezelőjétől.

A „Közszegi Kereskedelmi Bank r.-t.” a részvényjegyzési határidőt, miként ez a lapunkban olvasható részvényjegyzési felhívásból is kitunik, az érdeklődésre való tekintettel meghosszabbította f. évi december hó 30-ig, hogy ez által minél szélesebb társadalmi rétegeknek bekapcsolódása lehetővé váljék az új pénzintézetbe.

A karácsonyi záróra. A kereskedelmi miniszter megengedte, hogy karácsony hetében az üzletek este 8 óráig nyitva maradhassanak. A karácsony előtti vasárnapon az üzletek délelőtt 12 óráig, hétfőn pedig este 7 óráig maradhatnak nyitva.

Bozsok község határozatra emelte a november 25-ének, mint hősök emlékművének leleplezési évfordulóját, minden éven való megünneplését. Ezen a napon munkaszünet van és gyászmisét szolgáltatnak.

A földado-buza arat az 1924. január 1-től március 31-ig terjedő negyedre kilogrammonként 1000 K ban állapította meg a pénzügyminiszter.

A Közszegi Általános Takarékpénztár ujabb kéri részvényeseit, hogy a csütörtöki közgyűlésen délelőtt 11 órakor okvetlenül megjelenni sziveskedjenek. A nőket is. Ez a határozatképesség biztosítására szükséges. Kivánatos azért is, hogy a félórával később lefolyó régi takarékpénztári ülésen már végleges eredményről lehessen beszámolni. Az ügy érdekében kérjük, ne sajnálják azt az alig félórát tartó fáradságot. Kár lenne egy újabb közgyűlés költségeit okozni. Kár semmiképpen sem érnek rá erre a rövid időre eljónni, legyenek szivesek meghatalmazottat küldeni. A kik részvényeiket még letétbe nem helyezték, legyenek szivesek ezt holnap hétfőn elhozni. Ez az utolsó napja.

A Magyarországi Munkások Rokkantségelyző és Nyugdíjegylete ujabban felemelte a tagdíjakat és segélyeket. — 1924. január 1-től kezdődőleg osztályonként a következő tagdíjak fizetendők: I. o. 180, II. o. 240, III. o. 300, IV. o. 360, V. o. 480, és a VI. o. 600 K hetenként. Az ezután beiratkozók részére a havi nyugdíjak a következők: I. o. 10.800, II. o. 14.400, III. o. 18.000, IV. o. 21.000, V. o. 28.000 és a VI. o. 36.000 K. A rokkantsági segélyek a tagsági arányában 18000, 24000, 30000, 36000, 48000 és 60000 K ra emelkednek. A beiratási díj 750 K. Rokkantsági és árvasegélyekre az egylet 1923-ban 120 millió koronát fizetett ki. Felvilágosítással szivesen szolgál a helybeli fiók vezetősége. — Befizető helye Kovács-szálloda. Befizetés minden hó első vasárnapján d. u. 2—4-ig.

Mozijelentes. Értesitem a n. é. közönséget, hogy a két karácsonyi ünnep és újév napján a d. u. 4 órai előadáson is Kovács Ferenc zenekara fogja a zenét szolgáltatni. Kiváló tisztelettel Ludwig Béla.

Karácsonyi ünnepekre

szükséges rum, cognac és különféle likörök, gyári áron alul beszerezhetők Jancsics György kereskedésében Jászeg, Belváros

Ugyanitt lüveg Provirus 4000 K.

Ujvári gratulációkat — lapunk beilybesztása végett, — lehetőleg a hét elején kérjük leadni. A kiadóhivatal.

Közvetlen vasúti közlekedés Kőszeg—Sopron és Kőszeg—Vis között mégis megoldást nyer végre. A polgármester a napokban tárgyalta az ügyben újból báró Neugebauer osztrák főmegbízottal, ki ez ügyben már megkapta az aktákat és ígérete szerint javasolja a közvetlen közlekedést és így nem kell majd határátlépéseknek, kik Sopronba vagy Visre, illetve ezen helyekről, mint magyar területről Kőszegre északnak vasúton utazni.

Megfelekeztek a városi inségadók szabályrendeletét. Két felebberés is adatott be. Egyiket a községi börténrelők, a másikat Mayer János és Konner Viktor vendéglősök adták be. A szabályrendelet azonban felebberésre való tekintet nélkül is végrehajtható, tehát a bor literje után fizetni kell az 50 K inségadót, melyért éppen a vendéglős felelős.

10 000 K-as forgalmiadóbelvények kerülnek forgalomba. Alapnyomása világossárga violaszínű bélyegképpel, mely Szent István királyt ábrázolja.

Súlyos baleset a nemezgyárban. Bruckner Karolin nemezgyári munkásnő kedden reggel a kalapészőlőgép mellett foglalatokodott és saját vigyázatlansága folytán oly közel jutott az egyik tengelyhez, hogy szoknyáját elkapta és kötélmódjára felesavarta. A mellette dolgozó Baliko Katalin látva, hogy a gép a veszélyben lévő leányt többször meglorgatta, ijedtében szivgörcsöket kapott és elájult. A sikolyra a művezető is figyelmes lett, ki azonnal odarohant, agépet megállította és Bruckner Karolin veszedelmes helyzetéből kiszabadította. Mindkettőjüket be szállították a kórházba, hol megállapították, hogy Bruckner Karolin jobb karja eltört, fején, hátán és lábain súlyos sebesüléseket szenvedett. Felgyógyulása több hetet vesz igénybe. Baliko Katalin már elhagyta a kórházat és ismét dolgozik.

A csempeszes vege. Szladits Magda 16 éves olmodi leány tojást akart a határon át csempeszeni. A határőrök észrevették, megállásra szólították fel, de mivel — a határőrök állítása szerint — a felszólításnak nem engedelmességet, utánna löttek. A lövés talált, a leányt sérülésével a szombathelyi Kórházba szállították, ahol sebesülésébe belehalt. A vizsgálat megindult.

A csepregi iskolákat több családban fellepett kanyarójarvány miatt bizonytalan időre bezáratták.

Felakasztva találtak meg Galler Mátyás eukraest, ki néhány héttel ezelőtt eltunt. Két lékai legény, kik a Hármashatárnál a Rohonc felé halado uton haladtak, a már most lombtalan bokrok és fak között az erdőben megtalálták a térdelő helyzetben lógó hullát és jelentést tettek a lékai csendőrségnél, mely azt be szállította Lékára. Az arc a hollók által a felismerhetetlenségig meg volt esonkítva és felesége csak a ruháról és a nála levő tárgyakról tudta megállapítani férje azonosságát. Tettének oka a sorsuldóztottság és a mai néhez viszonyokba való lehetetlen elhelyezkedés. Hétfőn temették el Lékán.

Az osztrákok és a magyar tanítók. Magyarországy nyugati részén fekvő ama községekben, amelyekben az osztrákok lettek az urak, az utóbbi időben különösen azokat a tanítókat ellenőrzik, akiket tőlünk vettek át és akikről feltételezik, hogy még mindig tartják magukat. Ezekről most már azt is megkövetelik, hogy családi körükben, meg barátaik között is németül beszéljenek, amit ha nem tesznek meg, sok kíméletlen eljárásból veszik ki részüket. De megkövetelik tőlük azt is, hogy esetleges magyar hangzású neveiket osztrák névre változtassák. Mikor ez a kívánság elsősorban felhangzott, a magyar tanítók nyomban arra hívatkoztak, hogy Ausztriában a névváltoztatás nagy nehézségekbe ütközik és hogy egy-egy ilyen névváltoztatás négy-öt ezer korona kerül, annyi pénzük nekik nincs. Ekkor történt, hogy az osztrákosító szándékkal rendelkező kormány megengedte, hogy a burgenlandi magyar tanítók, ha magyar nevüket németre kívánják változtatni, ezt a műveletet tíz osztrák korona költséggel elvégezhetik.

Örökösödési per a szombathelyi vas- és gépgyár birtokaert. A szombathelyi vas- és gépgyár helyén annakidején egy kis lakatosműhelyke állt, Pohl Sándor csinált belőle hatalmas gyárat, amely a magyarországi nagy gépgyárak közül az egyetlen, amely nem részvénytársaság. Pohl 1918-ban meghalt, a házassági szerződésben biztosította feleségének jogát a közszerzeményre, az özvegyi tartásra és a hitbérré. Vagyona utódlásáról végrendeletében szándékozott dönteni. Pohl 1921. áprilisában azonban meghalt, még pedig végrendelet hátrahagyása nélkül. Az özvegyi férjének halála után a gyárat birtokba akarta venni, de az elhunyt fivére, Pohl Emil is örökösödést támasztott a gyárra azon az alapon, hogy az asszony a férjétől még életében mindent megkapott, amiből joga volt. Özv. Pohl Sándorné pert indított, mert hitvesi örökösödési jogáról nem akart lemondani csak azért, mert férjétől még életében megkapta a közszerzeményt és a kikötött hitbért. Jogász körökben nagy érdeklődéssel várták az örökösödési per kimenetelét, legfelsőbb ítéletre azonban nem került sor. A Kurján ugyanis a Papp István tanácsa előtt folyó legfelsőbb bírósági tárgyaláson a felek kiegyeztek, még pedig úgy, hogy a vagyont közösen öröklék. Ilyképpen a jogi kérdés megoldása eldöntetlen maradt.

Sok a kutya a barakkokban. A városi hatóságok tudomására jutott, hogy a barakkokban majd minden lakó kutyát tart és persze a legtöbbje nem fizeti a kutyadó. A hatóság intézkedett, hogy az eljárás meginduljon a kutya tartók ellen.

Elveszett folyó hó 18-án reggel 3,6—6 óráig az izraelita templomtól a Kossuth Lajos-utcaán át a Király uton levő Treiber-féle fakereskedésig egy szürke férfi-szőrmegallér. A becsületos megtaláló adja le a lap kiadóhivatalában, ahol a káros 30.000 korona jutalomban részesíti.

Milyen a jó pótkávé? Tudjuk, hogy a jó kávé legfőbb kelléke a pótkávé, melynek jósága adja meg annak zamátját. Az Orient pótkávégyárnak hosszas kísérletezés után végre sikerült egy oly minden tekintetben kiváló pótkávé előállítani, mely minden tekintetben, tehát szín, zamát és tápérték szempontjából is, a szemes kávéval is versenyez. A kávé 100%-ban kizárólag nemesített cikóriagyökérből készül, ezáltal sikerült azt is elérni, hogy a rendkívül gazdaságos, amennyiben egyharmaddal kevesebb kell belőle, mint bármely más pótkávéból. Mi sem bizonyítja jobban az Orient pótkávé kiválóságát, mint az a tény, hogy a szakörök már az első alkalommal is értékelték azt, amennyiben a Falu Szövetség győri tubiláris kiállításán az aranyéremmel tüntették ki.

Sarki madarat löttek Sopron határában. A madártudósok szerint kemény és hosszú télnek a jele, hogy a sarki madarak ily messze délre is behúzódnak.

A magyar osztrák gazdasági szerződést aláírták. A szerződésnek magyar szempontból egyik leglényegesebb része az, hogy az osztrák kormány egyelőre 100.000 hektoliter magyar bor bevitelét engedélyezte.

Anyakönyvi kivonat az elmúlt hétről. Születések: Grandits Ferenc—Bisof Mária; halva született fiú. Edler Lajos—Steuer Terézia; leány Karolin ág. ev. Szabó János—Recutár Anna; fiú Ferenc r. k. Raposa József—Oswald Karolin; fiú Gyula r. k. Házasság: Pusnik Ferenc—Feigl Amália. Halálozások: Scheer Ferencné 68 év, aggkori gyengeség, Csánits Lipót 1 hó életgyengeség.

Magyar-amerikai Bank Részvénytársaságnak

A Penzintézet: Központ és a Devizaközpont és a Deviza központ tagjai. Ezelőtt 40 évvel alakult Fővárosi Kereskedelmi Hitelintézet név alatt, majd Fővárosi Kereskedelmi Bank Rt. nevet vette fel és ezelőtt 2 évvel, mikor egy amerikai érdekltség vette át részvények többségét, cegét a maira változtatta át. Az intézet elnöke Huszár Karoly, nemzetgyűlési alelnök igazgatósági tagjai egy amerikai és magyar csoportra oszthatók. Az amerikaiak közt helyet foglalnak: Somlyó Arnold (a Baldwin gyár volt igazgatója), Dicker Zoltán (Chicago), Dicker József (Madrid), Henry Lóránd, Barna Bertalan, Nidder Emil, Unger Bertram (a Metro-Bank vezérigazgatója); a magyarok közt: dr. Bányai Sándor, dr. Faludy Jenő, Faludy Sándor, Graner Sándor (az Erzsébetfalvai Takarékné elnöke), herceg Hohenlohe Egon, Kállay Tamás képviselő, Krámer Károly (a Közmunkatanács tagja), Kronstein Richard, Wien, a Gartenberg & Co cég főnöke, Mayer Jaques, herceg Odessalchi Lorand, dr. Póka Pivni Béla, dr. Révész Jenő, Steinhardt Antal, Szemerecsányi György, Sebatiany Vilmos, dr. Siegescu József.

A bank központi palotája január elején nyílik meg a Berli-terén. A most amerikai gyorsasággal felepitett palotában a pénztárterem kivüleg modern páncéltérlem épül; az emeleten vannak az ülésterem, igazgatósági szobák és irodák. A fővárosban öt fiókja van az intézetnek: V. Szabadság-ter 17. (Tözsde), VI., Tere-kerut 47. (Nyugati pályaudvar), VI., Rombach-utca 16., IV., Semmelweis-utca 2., IX., Ullői-ut 107.

Affiliált intézetek és alapításai: a Szegedi Magyar-amerikai Bank Rt. (alaptőke 200 millió), Mandel Ernő Bank Rt. Debrecen (alaptőke 100 millió), Erzsébetfalvai Takarékpénztár és Kereskedelmi Rt.

Iparvállalatok: *Altalános Vágóállat* és *Élelmiszer Rt.*, mely a helyi piacon bonyolít le nagy bizonyítást az üzemek és külföldre szállít előállatokat és húst, az *Altalános husipari* és kereskedelmi Rt., mely a Központi Vasércsarnok egyik legnagyobb vállalkozója, a *Mecca Keleti Szonyegszövő Rt.*, a *Pyros* műszaki vállalat Rt., Nagyobb ipari érdekltséget bír a *Stejaneum* Nyomdai Rt. és a *Dunaharaszti* fapari részvénytársaság.

Legjelentősebb üzleteinek egyike azonban a *Szent Margitszigeti Gyógyfürdő Rt.*, melynek amerikai igazgatóság tagjaival együtt a részvény többséget bírják. A sziget levő üzemek közül: a kerteszeti, Szent Margit-forrásvíz, strandfürdő, szállodák, nagyon jelentős bevettelt biztosítanak, azonkívül a társaság természetesen a helyi lakosoktól betelnyő jövedelem is. Jelenleg igen nagy jelentőségű építkezések folynak a Margitszigeten, melyek hivatala vannak ennek a földi paradicsomnak világhírt kölcsönözni. Egy modern nagy szanatórium mellett hangversenyterem, szálloda és színház is épül. A strandfürdő jelentősen megnagyobbították, új melegvíz-basin épül, az ujjonnan feltöltött részek parkiroztatnak, a lovasut villamosra épül át stb.

A Magyar-Amerikai Banknak Berli-terei székházán kívül igen jelentős és nagyszámú ingatlanai is vannak. Így az övé a Tere-kerut 47. sz. épület az Államvasutak területén, Erzsébetfalván a most épülő kereskedelmi kikötővel szemben levő telephelykomplexum 5 épülettel és az Erzsébetfalvai Takarékpénztár székházával az övé. Ugyancsak Erzsébetfalván nagyon jelentős és nagyszámú telkei vannak. Így többek közt a Vezér-ucca mentén 10.000 négyszögöl, a Kossuth Lajos-ucca Kende, Kanuth és Vezér-uccák között pedig 16.000 négyszögöl terület.

Tözsdeüzlete és részvények plasztirozó tevékenysége közismert, amellet azonban a banküzlet minden ágába vágó üzleteket bonyolít le. A külfölddel, különösen mióta megalapította a *Francia-Magyar Bank Rt.*-ot egy milliard alaptőkével, melyből a többséget vette át, igen jelentékeny forgalmat bonyolít le. Amerikába sokféle árut exportál és sok külföldi árut importál onnan be is.

Részvényei eddig csak a magánforgalomban örvendett népszerűségnek, a legközelebbi napokban bevezetnek a hivatalos forgalomba is kb. 10.000 kor. aron. Az eddigi eredmények alapján az elmúlt évi nyereségből előreláthatólag legalább 500 korona osztalékot fog fizethetni részvényenként.

PYRAM

bőven carnaubar, terpentindus a cokollettel is
jobb minőségben készül kiváló tisztító és ken-
zerrelő hatású biré citrérem.

GENOS TESTVÉREK VEGYÉSZETI GYÁRA B.T. GY.É.

ENRILO babkávával

keverve, alig különbözik a tiszta babkávától. Ez a keverék az „Enriilo” által erősebb és tartalmasabb zamatot és több tápértéket kap. Az „Enriilo” használata a kávéfogyasztást olcsóbbá és takarékosabbá teszi. Az Enriilo egyedüli gyártói, **Franck Henrik Fial** cég, kezkesedik kitünő minőségéért.

ENRILO

Kirabolták a covadongai Maria-barlangot. Az ovidói covadongai híres és gazdag Maria-barlangot ismeretlen tettesek kirabolták. — A Maria-barlang Spanyolország legnagyobb busujáróhelye, ahova messze földről zarándokolnak el és esedevő hire is volt. A rablók két dragakövekkel gazdagon díszített aranykoronát loptak el, amely több száz esztendő antikvárium és értéke 3 millió pasetát tett ki. A rablók kézrekerítésére minden intézkedés megtörtént, sőt egész kis hadsereget mozgósítottak, hogy a spanyol hegyvidéket kutassák fel. A határokon és a kikötőkben a legszigorubb vizsgálatot gyakorolják. A sajtó a legnagyobb felháborodás hangján foglalkozik a kegyhely kirablásával.

Uj Rafael képet fedeztek fel. Albio-Lanában, Foragdone szenátor villájának átalakítása közben 2 méter széles és egy méter hosszú Rafael festményre bukkantak. A festményen körülbelül 100 alak van. Azt hiszik II. Gyula pápa rendelte. A szakértők megállapították a kép valódiságát, megtalálták rajta a festő kézjegyet is.

Elsőrangú tőzsdei- és közgazdasági hetilap a nagyobb vidéki városokban nagy összeköttetésű, lehetőleg állásban levő helyi megbízottakat keres, akik fixfizetés és jutalék ellenében elap terjesztésével, illetve új előfizetők és hirdetések gyűjtésével foglalkoznak. Válasz „Uri mellékjövendelem” jellegre a Pesti Tőzsde kiadóhivatalába (Budapest VI., Izabella u. 43.) küldendő.

Fogytán van a földkerekség aranykészlete. Európa régi aranybányái — Csehországban és az erdélyi Kárpátokban — tudvalóval már régen kimerültek. Egy pontos külföldi statisztika szerint fogytán vannak a többi földrészek aranykészletei is. Kaliforniát már teljesen kiaknázták. Északamerika nyugati partjain és Alaszkában a kincskeresők szintén nem lelnek már aranyat. Ugyanúgy kimerültek Japán aranybányái is. A délafrikai aranybányákra már évtizedek óta ráfizetnek, olyan esekély a termelés. Ausztráliának minden készletét mindössze 125 tonna nyersaranyra becsülik és ugyanígy kimerültek a többi országokban, az Uralban és Szibériában egyes részein elterülő aranymezők is. Újban Dél Indiában és Szumátra szigetén találtak a csábító fényből, de itt sincsen túlságosan sok. A legtöbb aranyat a különböző bányák 1915. évben termelték, amikor az összes mennyiség a félmilliárd dollárt érte el. Az iparilag feldolgozott aranykészlet természetesen lassanként elfogy és elkopik. A statisztikusok bizonyos aranytárgyakat „holtkészletnek” számítanak; ilyenek a fogplombák, a fényképezésnél használt arany és a könyvek aranydíszítései.

Katonatiszt a 7-es mintájú Roth féle ismétlőpisztolyhoz való töltényt keres megvételre. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Egeret, patkányt biztosan kiírt a világhírű szabadalmazott Radikál irtóanyaggal. Egy adag 3500 korona. Standard laboratórium, Budapest IV., Kossuth Lajos utca 14. Telefon 82-74.

Budapesti valuta-árfolyamok:

Budapest 0.03025		
Font Sterling	93.300 K.	Dollár 21500 K
Schw. frank	3700 „	Francia frank 1120 „
Lira	940 „	Sokol 625 —
Dinár	241 „	Lei 114-00
100 osztrák K	30 00	100 Márka —

Hivatalos gabonaárak: dunántúli buza 107.000 — K. Rozs 81.500 K. Takarmányárpa 74.000 K. Sörárpa 82.000 K. Zab 85.000 K. Kukorica 82.000 K. Korpa 46.500 K.

Szántó-árverés.

Egy ügyfelem megbízásából a LUPPI-DÜLÖBEN egy 1133 négyszögöl kiterjedésű szántót, mely a város közelében a kertek alatt a rohonczi utra dül, irodámban december hó 23-án d. u. 5 órakor önkéntes árverésen eladom. Az árverési feltételek irodámban megtekinthetők. Dr. Szovják Hugó ügyvéd.

Tanonc jó bizonyítványokkal és tisztességes házból kedvező feltételek mellett **felvétetik** azonnal **Adler Simon** Köszeg.

Meghívó

a Köszegi Sörfözde R.T.-nak 1923. évi december hó 31-én d. o. 11 órakor a Köszegi Ált. Takarékpénztár helyiségében tartandó rendes közgyűlésére,

melynek napirendje:

1. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése. 2. Az 1922/23. évi üzletéről szóló mérleg és eredmény számla bemutatása. 3. A tisztanyereség felosztása. 4. A felmentvény megadása. 5. Ot felügyelőbiz. tag választása egy évre.

Köszeg, 1923. december 21.

Az igazgatóság.

Mérleg: VAGYON: Pénztár 2.247.811-63, adósok 4.240.853-70, gyártelep, ingatlan és berendezés 3.340.014-22, áruk és anyagok 14.964.705-98, összesen: 24.793.385-53. TEHER: Részvénytőke 1.600.000, Tartalékok 3.286.517-40, Hitelezők 17.802.986-52, fel nem vett osztalék 34.893—, Nyereségátosztás előző évről 105.000.—, Folyó év nyeresége 1.963.988-61, összesen: 24.793.385-53.

Eredmény számla: VESZTESÉG: Költség számla 9.836.824-04, Nyereségátosztás előző évről 105.000, Folyó év nyereség 1.963.988-61, összesen: 11.905.813-25. NYERÉSÉG: Nyereségátosztás 105.000, Áruszámla 11.800.813-25, összesen 11.905.813-25.

Megjegyzés: A közgyűlésen azon részvényes bír szavazati joggal, aki részvényét legalább 3 nappal a közgyűlés előtt a Köszegi Általános Takarékpénztárnál letétbe helyezi. (Alapszabály 17. §.) — A mérleg és eredmény számla a részvényeseknek a közgyűlés előtt 8 napon át a sörgyári irodahelyiségben betekinthező.

Hálósobaberendezés

diófából, egy Plüsch szalongoarnitúra és még egyéb, összesen három szobabútor elköltözköbára való és miatt jutányos áron eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Savanyított hordóbeli

káposzta

kapható Róth Testvéreknél Köszegen.

Elektro Bioskop

a „Mulató” nagytermében

Műsor: Vasárnap december 23-án:

A kis rongyos

Az élet filmje 5 felv. A főszerepben Jatzkó Cla.

„Ó” a sokgyermekes apa. Vigjáték 1 felv.

Műsor: Kedd, december 25-én:

Elszállt a mámor!

Margarete Böhm regénye filmen 6 felvonásban.

A főszerepben Lotte Neumann.

És a kísérőműsor.

Műsor: Szerda, december hó 26-án:

Hét évig nem lesz szerencsém

Vigjátékstájer 5 felvonásban. Fősz. Max Linder.

Részvényjegyzési felhívás!

Alulírottak

„Köszegi Kereskedelmi Bank R. T.”

néven betéteket és a modern bank üzlet minden ágával foglalkozó pénztintézetet alapítunk.

Alaptőke: 110.000.000 korona.

Egy részvény: 500 korona és 5% alapítási költség. Részvényjegyzési határidő: 1923. december 30. — Részvények jegyezhetőek Dr. Szovják Hugó ügyvéd irodájában (Köszeg, Jurisics-tér 14) délelőtt 9—12 ig és délután 3—4 óráig. A lejegyzett részvénytőke 30% a és az 5% alapítási költség f. évi december 31 ig, a fennmaradó 70% pedig az igazgatóság által megállapítandó időpontban (január hó folyamán) fizetendő be.

Köszeg, 1923. évi december hó 20.

A Z. ALAPÍTÓK:

Gróf Bethlen Sándor (Budapest), Freyberger Ferenc, Dr. Hechinger Ede, Dr. Szovják Hugó, Zerthofer Mihály, Dr. Dreiszker Ferenc, Eitner Gusztáv, Deutsch Arthur, Weisenfeld Ede, Frankl Ferenc, Adler Testvérek, Nagy György (Alsólászló), Károlyi Lajos, Dr. K. Nagy Lajos (Budapest), Szovják Béla, Mayer János, Stipkovits István, Kirchknopf Mihály, Fazekas Antal.

Az Első Magyar Nemez-, Posztó- és Fezgyár R. T. tulajdoná- **szántók** egy részét ban levő (kb. 19 kat hold) az 1924. év elejével bérbe kiadja.

A nyilvános árverés 1924. január 6-án d. e. 10 ó. a gyár majorjában tartatik.

Ez alkalommal állatok és szekerek is kerülnek eladásra.

Bővebb felvilágosítások a gyári majorban a gazdánál beszereshetők.

ZSOLDOS TANINTÉZET

a legjobban készít elő magánvizsgákra.

ÖSSZEFOGLALÓ TANKÖNYV

a középiskola négy alsó osztályának tananyaga két kötetben. Megrendelhető Budapest, VII. kerület Dohány-utca 81. szám Telefon József 124-47.

Ujból kapható a Dr. FLESCHEL- SKABOSAN-KENŐCS

(azelött Skabofon)

Leghamarabb megszünteti a

viszketegséget,

sőört, ótvart, rühességet.

Szagtalan, nappal is használható.

TYUKSZEMET,

börkeményedést, szemölcsöt leghamarabb eltávolít

a Dr. Flesch-fele CANNABIN

Kapható minden gyógyszerárban.

AZ

ORIENT

KÁVÉPÓTLÉK

jóságban a szemes kávéval is versenyez.

A legzamatsabb, 1/3 dal kevesebb kell belőle mint egyéb gyártmányokból és

OLCSÓ.

Csakis nemesített cikória-gyökérből készül.

Arany ér. mmel kitüntetve.

Orient Pótkávégyár

Részvénytársaság

Budapest, VII., Rákóczi-ut 76.

Telefon: József 26-50, József 26-51.